

Kako zaštititi duvače u pištaljku

Vladimir Radomirović | 05.05.2011 | Pištaljka

Srbiji je potrebna efikasna zakonska zaštita uzbunjivača, bez koje nema prave borbe protiv korupcije, ali se zaštita mora odnositi i na one ljude koji prijavljuju opasnost po životnu sredinu ili bezbednost građana, složili su se učesnici okruglog stola Pištaljke Zaštita uzbunjivača u državnoj službi, koji je danas održan u Pres centru Udruženja novinara Srbije.

Pošto je programski direktor Transparentnosti-Srbija i stručni saradnik Pištaljke Nemanja Nenadić dao pregled trenutnog pravnog okvira za zaštitu duvača u pištaljku (određena zaštita predviđena je Zakonom o državnim službenicima, Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i Zakonom o Agenciji za borbu protiv korupcije), direktor Agencije Zorana Marković najavila je da će do kraja maja biti napisan nacrt Pravilnika o zaštiti uzbunjivača o kojem će potom biti javno raspravljano.

Ona je naglasila da je jedan državni službenik zatražio zaštitu od Agencije, ali se tokom obrade predmeta ispostavilo da je on ucenjivao osobu koju je prijavio zbog zloupotrebe službenog položaja, pa su protiv obojice podnete krivične prijave. Zorana Marković takođe je rekla da je i doktorka Instituta za onkologiju u Sremskoj Kamenici (Bojana Bokorov) u februaru zatražila zaštitu od Agencije

i da je taj postupak u toku. Međutim, Miroslav Petrović iz udruženja za zaštitu prava pacijenata rekao je da doktorka Bokorov uopšte nije zaštićena i da je upravo dobila sudsko rešenje kojim treba da plati takse od 2.200 evra za koje advokati kažu da su izmišljene.

Bivši direktor Službe hitne pomoći u Beogradu doktor Borko Josifovski predstavio je potom svoj slučaj – on je još 2006. nadležnima prijavio da u hitnoj pomoći postoji organizovana kriminalna grupa, ali je zbog toga pretrpeo maltretiranje i morao da napusti zemlju. On je direktorki Agencije predao pregled dokumentacije o onome što mu se desilo.

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić govorio je o slučajevima uzbunjivača koji su mu se prethodnih godina obratili – o saradniku Pištaljke Ivanu Niniću, radniku Puteva Srbije Goranu Miloševiću, kragujevačkom ombudsmanu, jednom od rukovodilaca Železnica Srbije i autoru zabranjene knjige Vojna tajna Vladanu Vlajkoviću. Šabić je rekao da su svi oni imali problema pošto su ukazali na zloupotrebe i da su tek posle reakcije medija i javnosti uspeali da dobiju zaštitu.

O tome da pretnje uzbunjivačima praktično nikad ne prestaju govorio je Ivan Ninić, koji je nedavno otkrio da se jedna bezbednosna služba kod njegovih komšija raspituje o njemu i njegovom načinu života, a sve zbog toga što, kako su pripadnici te službe rekli, “on često traži informacije od najviših državnih organa i piše o njima”.

O svom iskustvu govorila je i neizabrani sudija Biljana Mraović, koja je naglasila da prvo tužilaštvo u Beogradu još nije završilo istragu povodom krivične prijave koju je poverenik Šabić podneo protiv nepoznatog lica iz Generalnog sekretarijata Predsednika Republike koje se lažno predstavilo i neovlašćeno prikupljalo podatke o ličnosti.

Kraj okruglog stola obeležila je debata doktora Draška Karađinovića iz udruženja Doktori protiv korupcije i poverenika Rodoljuba Šabića o tome da li institucije rade svoj posao, inicirana izjavom Karađinovića da bi možda trebalo raspustiti sve institucije koje se bave korupcijom i prepustiti građanima da se sami snalaze u toj borbi. Poverenik je rekao da neke institucije, naročito one nezavisne, dobro rade svoj posao i da je Srbiji potrebna jaka građanska inicijativa koja bi učvrstila sve institucije.

Posle okruglog stola Pištaljke održan je i okrugli sto na temu sukoba interesa na Zapadnom Balkanu na kojem su govorili predstavnici civilnog društva iz Hrvatske, Rumunije, Bosne i Hercegovine i Srbije.